

Sygn. akt I C 1409/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia SO Alina Gąsior
Protokolant	Beata Gurdziołek

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2021 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa T. K.

przeciwko Skarbowi Państwa -Aresztowi Śledczemu w P.

o zadośćuczynienie

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda T. K. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa- Aresztu Śledczego w P. kwotę 5.417,00 (pięć tysięcy czterysta siedemnaście 00/100) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Alina Gąsior

Sygn. akt I C 1409/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 października 2019 r. (data złożenia pisma w administracji zakładu karnego) powód T. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Aresztu Śledczego w P. na swoją rzecz kwoty 100.000 zł za niezgodne z prawem działanie wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wyrokowania do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że w pozwanym zakładzie karnym:

- obszar do odbywania spacerów nie posiadał zadaszenia, przez co odbywały się one w niekorzystną pogodę przy braku możliwości wprowadzenia do budynku na indywidualną prośbę, co kończyło się nieraz przeziębieniem,
- badania lekarskie powoda odbywały się przy otwartych drzwiach w sytuacji, gdy obok drzwi stał inny osadzony czekający na badanie lub w tym czasie z gabinetu korzystali inni skazani sprawdzający swoją wagę obok biurka lekarza,
- powód odbywał karę w złych warunkach, tj. zajmowane przez niego cele nie zapewniły wymaganej powierzchni 3 m² na osobę, a ponadto stan techniczny części sanitarnej w celi nr 514 był zły (ściana i okno zagrzybione, niedrożny kanał wentylacyjny), brak było tam też wentylacji w części mieszkalnej oraz nie zapewniono wystarczającego dostępu do światła dziennego, zaś oświetlenie jest starego typu,

- powód był poddawany kontroli osobistej w pomieszczeniu wyposażonym w kamerę oraz przy otwartych drzwiach na korytach, po którym chodzą inni funkcjonariusze i osadzeni,
- zabroniono powodowi posiadania więcej niż jednej pary krótkich spodni, podczas gdy korzystał on z zajęć sportowych, przez co nie posiada stroju na co dzień w okresie letnim;

W odpowiedzi na pozew pozwany Skarb Państwa – Areszt Śledczy w P., reprezentowany przez pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany podniósł, iż po jego stronie nie doszło do zawinionego niedopełnienia obowiązków powierzonych funkcjonariuszom państwowym pełniącym służbę, uzasadniającego odpowiedzialność z art. 417 kc. Pozwany w zakresie odpowiedzialności na gruncie art. 448 kc w odniesieniu do infrastruktury zakładu i wyposażenia celi, jak również procedur postępowania powołał się na liczne regulacje prawne, jak również wskazał na cel wprowadzonych rozwiązań, tym samym wskazując, iż brak po jego stronie jest działań bezprawnych. Pozwany wskazał również, iż nadzór nad ustalonymi w zakładzie karnym porządkiem i dyscypliną a także warunkami bytowymi skazanych i stan sanitarny sprawuje sędzia penitencjarny. W pozostałym zakresie podniósł zarzut nieudowodnienia. Pozwany zakwestionował także żądanie powoda co do wysokości, kwestionując szkodę po stronie powoda.

Pismem procesowym z dnia 30 grudnia 2020 r. powód zmodyfikował swoje stanowisko i dodatkowo wniósł o pisemne przeproszenie listem kierowanym do powoda przez Skarb Państwa reprezentowany przez Dyrektora Aresztu Śledczego w P. o treści: „Ja, Dyrektor Aresztu Śledczego w P., przeproszam powoda T. K. syna R., za wszelkie krzywdy jakich powód doznał w czasie odbywania przez niego kary pozbawienia wolności w Areszcie Śledczym w P., w tym w szczególności za niehumanitarne traktowanie, naruszenie godności powoda oraz niezapewnienie intymnych warunków badań powodowi”, a ponadto sprecyzował żądanie w zakresie zapłaty, wnosząc o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od daty wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Powód wskazał przy tym, że należy mu się stosowna rekompensata ze strony Skarbu Państwa w oparciu m.in. o art. 23 kc w zw. z art. 24 kc w zw. 448 kc i 417 kc z uwagi na naruszenie jego dóbr osobistych, w szczególności czci i godności oraz zdrowia przez funkcjonariuszy służby więziennej Aresztu Śledczego w P..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód T. K. odbywał karę pozbawienia wolności w pozwanej jednostce w okresach: 18.04.2017 r. – 31.01.2018 r., 08.08.2018 r. – 05.10.2018 r., 11.09.2019 r. – 14.10.2019 r.

/dowód: informacja o pobytach i orzeczeniach k.33-38v/

Koniec odbywania kary powoda przypada na 19 września 2021 r.

/dowód: zeznania powoda stenogram k.219v/

Powód w pozwanym areszcie przebywał:

- w okresie 18.04.2017 r. – 19.04.2017 r. w celi nr 265 (oddział VII),
- w okresie 19.04.2017 r. – 15.05.2017 r. w celi nr 355 (oddział III),
- w okresie 15.05.2017 r. – 9.06.2017 r. w celi nr 163 (oddział VI),
- w okresie 09.06.2017 r. – 06.09.2017 r. w celi nr 364 (oddział VII),
- w okresie 06.09.2017 r. – 13.09.2017 r. w celi nr 513 (oddział V),

- w okresie 13.09.2017 r. – 13.12.2017 r. w celi nr 524 (oddział V),
- w okresie 13.12.2017 r. – 31.01.2018 r. w celi nr 514 (oddział V),
- w okresie 08.08.2018 r. – 05.10.2018 r. w celi nr 413 (oddział IV),
- w okresie 11.09.2019 r. – 14.10.2019 r. w celi nr 514 (oddział V),

/dowód: przeglądarka historii rozmieszczenia k.39-39v/

Architektura cel mieszkalnych została zaprojektowana w 2003 r. Pozwany w czasie pobytu w zakładzie karnym zajmował cele o powierzchni użytkowej:

- celi nr 163 – 6,47 m²,
- celi nr 165 – 6,77 m²,
- celi nr 364 – 6,60 m²,
- celi nr 335 – 10,75 m²,
- celi nr 513 – 6,69 m²,
- celi nr 514 – 6,72 m²,
- celi nr 524 – 6,69 m²,
- celi nr 413 – 7,12 m²,

/dowód: notatka służbowa sierż. P. C. (1) z 3.02.2020 r. k.60-60v,

Cele powoda były dwuosobowe lub trzyosobowe. W celach dwuosobowych okno było zastawione przez łóżko. Otwierało się ono do głębokości 45 cm. Okna są zasłonięte blendą. Po boku są kraty przepuszczające powietrze. Blenda ograniczała dostęp światła dziennego. W celi były zapalane światła jarzeniowe. Zdarzało się, że powodowi było gorąco i duszno w celi.

/dowód: zeznania powoda stenogram k.216, k.217, zeznania świadka Ł. T. protokół k.102, zeznania świadka P. T. protokół k.102v/

Cele, w których przebywał powód, były w dobrym stanie technicznym i nadają się do zamieszkania.

Wszystkie cele w jednostce posiadają okno z możliwością otwarcia przez osadzonych. Rozmieszczenie łóżek w celach mieszkalnych względem położenia okna nie utrudnia do niego dostępu. W niektórych celach łóżka umieszczone są bezpośrednio pod oknem. W części tych cel okno otwiera się na szerokość ok 50cm. W dodatku w każdej celi mieszkalnej są dodatkowe okna uchylne tzw. lufciki, które również mogą być używane do wietrzenia cel jak również do dostawy świeżego powietrza.

Cele są wentylowane poprzez system wentylacji grawitacyjnej. W budynkach zakwaterowania osadzonych każda celi mieszkalna posiada oddzielny przewód wentylacji grawitacyjnej. Przewody wentylacyjne są poddawane corocznie okresowej kontroli, w przypadku stwierdzenia ewentualnych niedrożności usterki są niezwłocznie usuwane.

Zamontowane blendy (tj. zmatowane płyty poliwęglanowe) przed oknami nie wpływają na utrudnioną wentylację cel/pomieszczeń, zamontowanie blend w oknach spełnia funkcje izolacyjne związane z wykonywaniem kary pozbawienia

wolności lub tymczasowego aresztowania w warunkach Aresztu Śledczego w P.. Okna w każdej celi mieszkalnej są w dobrym stanie technicznym, co stanowi oświetlenie naturalne(w każdej celi jest okno), dodatkowo wszystkie cele mieszkalne są wyposażone w oprawy (...) lub odpowiedniki typu L..

/dowód: notatka służbowa sierż. P. C. (1) z 3.02.2020 r. k.60-60v, zeznania świadka M. K. protokół k.103/

Zdarzało się, że cele w kącie sanitarnym były zagrzybione.

/dowód: zeznania powoda stenogram k.216, k.217v, zeznania świadka Ł. T. protokół k.102/

Od osadzonych wymagało się utrzymania porządku w celi.

/dowód: zeznania powoda stenogram k.217v/

(...) środków czystości dla osadzonych odbywa się raz miesiącu, natomiast w sytuacji w której osadzeni zgłaszają potrzebę otrzymania dodatkowych środków w miarę możliwości są im wydawane.

/dowód: notatka służbowa sierż. plut. P. S. z 3.02.2020 r.k.61-62/

Część przeznaczona do spacerów nie posiada zadaszania. Nie ma możliwości wcześniejszego indywidualnego zejścia ze spaceru, musi się na to zgodzić cała grupa. Istnieje możliwość odmówienia wyjścia na spacer. Spacer nie jest obowiązkowy. Spacer trwa godzinę. Pozostałe 23 godz. osadzeni spędzają w budynku.

Zdarzało się, że powód odbywał spacer się w deszczu.

/dowód: zeznania powoda stenogram k.216v, zeznania świadka Ł. T. protokół k.102-102v, zeznania świadka P. T. protokół k.103/

Od roku 2003 tj. od uruchomienia jednostki place spacerowe oprócz pól dla oddziału I nie były adaptowane lub też przebudowywane.

Place spacerowe były poddawane remontom w zakresie konserwacji elementów metalowych.

/dowód: notatka służbowa sierż. P. C. (1) z 3.02.2020 r. k.60-60v, zeznania świadka M. K. protokół k.103v/

Powód dysponował jedną parą krótkich spodenek. Powód miał możliwość korzystania w ramach zajęć kulturowo-oświatowych z zajęć sportowych.

/dowód: notatka służbowa st. sierż. R. S. z 3.02.2020 r.k.59, notatka służbowa szer. A. L. z 30.01.2020 r.k.63/

Po odbyciu tzw. widzeń powód był przeszukiwany w pomieszczeniu monitorowanym przez kamery i przy otwartych drzwiach na korytarz.

/dowód: zeznania powoda stenogram k.216v-217, zeznania świadka P. T. protokół k.103/

Obecność kamer w pomieszczeniach, w których dokonuje się kontroli osób pozbawionych wolności, podyktowana jest względami porządku i bezpieczeństwa w jednostce. (...) telewizji dozorowej będący na wyposażeniu Aresztu Śledczego w P. wyposażony jest w urządzenia służące do maskowania stref intymnych w pomieszczeniach i celach w których zachodzi potrzeba sprawowania nadzoru nad osadzonymi. W trakcie kontroli osadzony jest częściowo ubrany: funkcjonariusz najpierw kontroluje część odzieży a przed kontrolą kolejnej osadzony może się ubrać; podczas oględzin funkcjonariusz nie powinien dotykać osadzonego. Funkcjonariusze przeprowadzający kontrolę osobistą przeprowadzają ją w miejscu do tego przeznaczonym. Kontrolę taką przeprowadza się przez osoby tej samej płci i w sposób nienaruszający dóbr osobistych oraz szanowaniem rzeczy do niego należących.

Co do zasady, gdy funkcjonariusz wchodzi do tego pomieszczenia z osadzonym, zamyka drzwi.

/dowód: notatka służbowa sierż. plut. P. S. z 3.02.2020 r.k.61-62, zeznania świadka S. Ś. protokół k.103v /

Powód miał zapewniony dostęp do lekarzy, w tym lekarzy specjalistów. Diagnostyka, której nie można było zrealizować w jednostce zakładu karnego, była wykonywana w placówkach medycznych.

Badania w pozwanej jednostce odbywały się w gabinecie złożonym z dwóch pomieszczeń oddzielonych drzwiami.

/dowód: zeznania powoda stenogram k.218-218v/

W czasie badań przed gabinetem czeka na korytarzu 2-3 osadzonych.

/dowód: zeznania świadka P. T. protokół k.102v/

Badanie osadzonego odbywa się w obecności lekarza i pielęgniarki. Na korytarzu funkcjonariusze pilnują pozostałych osadzonych, by nie mieli ze sobą kontaktu.

Pielęgniarka K. B. pilnowała, by drzwi były zamknięte. Powód nigdy nie zwrócił się do niej z prośbą, żeby je zamknąć.

/dowód: zeznania świadka K. B. protokół k.103v/

W czasie badań powoda nie zostały ujawnione innym osadzonym dane o jego stanie zdrowia, które mogłyby spowodować gorsze traktowanie przez współosadzonych.

/dowód: zeznania powoda stenogram k.216v/

Powód posiada wykształcenie podstawowe. Nie posiada orzeczenia o niepełnosprawności. Przed osadzeniem w więzieniu powód pracował jako budowlaniec i operator maszyn. Uzyskiwał dochód na poziomie do 6.000 zł na rękę w firmie cementowej.

Pozwany nie posiada majątku. Posiada orzeczony obowiązek alimentacyjny na dwoje dzieci po 350 zł. Obecnie zadłużenie z tego tytułu wynosi ok. 100.000 zł.

/dowód: zeznania powoda stenogram k.216, k.219-220, zaświadczenie ZK w K. k.7/

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie wyżej wskazanych dowodów.

Sąd pominął wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka w osobie Dyrektora Aresztu, bowiem w ocenie Sądu świadek ten nie posiadał merytorycznej wiedzy związanej bezpośrednio z osobą powoda, zaś okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy Sąd był w stanie ustalić na podstawie innych dowodów, w szczególności notatek służbowych oraz zeznań świadków będących pracownikami pozwanej jednostki. Sąd pominął także wnioski dowodowe w postaci zeznań świadków P. C. (2) oraz M. P. oraz wniosek dowodowy o załączenie dokumentacji medycznej powoda i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych lekarzy zgłoszone na okoliczność krzywdy, w zakresie czego Sąd nie czynił ustaleń. Sąd odstąpił bowiem od badania ewentualnej szkody po stronie powoda, skoro brak było bezprawności działania po stronie pozwanego, przy czym argumentacja powoda co do krzywdy obejmowała głównie brak zadaszenia miejsca do odbywania spacerów. Sąd pominął także wniosek powoda o ponowne przesłuchanie świadków zgłoszonych przez stronę pozwaną. Sąd miał tu na uwadze, że sama niemożność zadania pytań tym świadkom nie stanowi podstawy do ponownego przesłuchania, tym bardziej że pełnomocnik powoda nie wskazał nawet, jakie dokładnie okoliczności wymagają dodatkowego wyjaśnienia. Sąd pominął wszystkie wskazane wyżej wnioski na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 kpc.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Prawo do odbywania kary pozbawienia wolności w godnych warunkach mieści się w jednym z podstawowych dóbr osobistych, którym jest godność człowieka. Dobro to podlega ochronie przewidzianej w art. 24 i art. 448 kc.

Zgodnie z art. 448 zd. 1 kc w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

W myśl art. 24 kc ochrona przysługuje jedynie przed bezprawnym zagrożeniem lub naruszeniem dobra osobistego.

Za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę, na podstawie art. 417 kc. Przesłanką tej odpowiedzialności jest przede wszystkim bezprawność, którą należy rozumieć jako niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie. A zatem o naruszeniu dóbr osobistych skazanego można mówić dopiero wówczas, gdy dobra te zostają naruszone przede wszystkim wskutek działań sprzecznych porządkiem prawnym, a w szczególności działań nieprzewidzianych procedurą regulującą pozbawienie wolności.

W przypadkach uregulowanych w art. 448 kc do zaistnienia odpowiedzialności odszkodowawczej niezbędna jest ponadto szkoda w rozumieniu art. 361 § 2 kc.

Ochronę dóbr osobistych gwarantują, w stosunku do osób odbywających karę pozbawienia wolności, normy zawarte w art. 40 i art. 40 ust. 4 Konstytucji, art. 3 Konwencji z dnia 4 listopada 1950 r. o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz art. 4 kkw - przepisy te nakazują wykonywanie kary w sposób humanitarny, z poszanowaniem godności skazanego oraz zakazują stosowania tortur lub niehumanitarnego albo poniżającego traktowania i karania skazanego. Artykuł 3 Konwencji z dnia 4 listopada 1950 r. o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności stanowi, że nikt nie może być poddany torturom ani niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu.

Na gruncie prawa polskiego sytuacja prawna osób pozbawionych wolności uregulowana jest w Kodeksie karnym wykonawczym. Ustawodawca wśród naczelnych zasad wymienił tam w art. 4 zasadę humanitaryzmu, która zakłada, że kary, środki karne, zabezpieczające i zapobiegawcze wykonuje się w sposób humanitarny, z poszanowaniem godności ludzkiej skazanego. Skazany zachowuje także prawa i wolności obywatelskie. Ich ograniczenie może wynikać jedynie z ustawy oraz z wydanego na jej podstawie prawomocnego orzeczenia. W myśl art. 5 kkw, skazany jest podmiotem określonych w kodeksie praw i obowiązków. Katalog praw skazanych wyliczony jest w art. 102 kkw, gdzie w pkt 1 mowa jest o tym, że skazany ma prawo do: odpowiedniego ze względu na zachowanie zdrowia, wyżywienia, odzieży, warunków bytowych, pomieszczeń oraz świadczeń zdrowotnych i odpowiednich warunków higieny.

Poszanowanie i ochrona godności jest obowiązkiem władzy publicznej, wypełniającej zadania represyjne państwa. Jednocześnie organy zakładów karnych mają obowiązek stworzenia takiego systemu organizacji kontroli i nadzoru, który zapewni osobom osadzonym całkowite bezpieczeństwo pobytu w zakładzie, a w szczególności ochronę ich życia i zdrowia.

Twierdzenia powoda w zakresie naruszenia jego dobra osobistego w postaci godności rozumianej tu jako prawo do godnego odbywania kary pozbawienia wolności nie znajdują uzasadnienia.

Odnosząc się do przeludnienia celi zauważyć należy, iż powód nie określił, o którą dokładnie celę chodzi oraz w jakim okresie miały być naruszone normy metrażowe, obejmując swoim zarzutem cały wielokrotny pobyt. Pozwany przedstawił jednak zestawienie powierzchni użytkowej wszystkich zajmowanych przez powoda cel mieszkalnych, wykazując tym samym, że każda z nich spełniała normę powierzchni przypadającą na jednego osadzonego zgodnie z art. 110 § 2 kkw, tj. min. 3 m², dlatego też nie sposób uznać, iż powód odbywał karę w warunkach przeludnienia. Powód nie wykazał również, że doszło do naruszenia art. 102 kkw oraz art. 111 § 1 kkw jak też przepisów rozporządzenia z dnia 19 grudnia 2016 r. Ministra Sprawiedliwości w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz.U. z 2016 r. poz. 2224) w zakresie zapewnienia powodowi prawa do odpowiedniej

odzieży odpowiednio do pory roku oraz w zakresie środków do utrzymania higieny i czystości w celi. W sprawie nie zachodzą także usprawiedliwione podstawy do uwzględnienia twierdzeń powoda, zgodnie z którymi zamontowane w oknach cel przesłony poliwęglanowe (tzw. blendy) powodują ograniczenie w dopływie światła dziennego i cyrkulacji powietrza w celi, w szczególności powód nie wykazał, że są one zamontowane niezgodnie z zasadami sztuki budowlanej bądź też bez wymaganych atestów, natomiast sama ich obecność jest uzasadniona względami bezpieczeństwa i nie zachodzi w tym zakresie bezprawność pozwanego. Zwrócić należy uwagę, iż na zamontowanie przesłon w oknach zezwalały zarówno przepisy § 4 ust. 1 pkt 3 obowiązującego wcześniej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31.10.2003 r. w sprawie systemu ochrony jednostek Służby Więziennej (Dz.U. Nr 194, poz. 1902, np.), jak i § 5 ust. 1 pkt 3 obowiązującego aktualnie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2016 r. w sprawie systemu ochrony jednostek Służby Więziennej (Dz.U. z 2016 r. poz. 180). Również zarzut wadliwej wentylacji nie znalazł podstaw do uwzględnienia, skoro cele posiadają okna zapewniające możliwość wymiany powietrza, jak też otwór wentylacji grawitacyjnej w części sanitarnej celi podlegający okresowej kontroli. Podnoszone przez powoda okoliczności, że jest mu gorąco samo przez się nie stanowi o naruszeniu dóbr osobistych, albowiem wysokie temperatury zwłaszcza w okresie letnim odczuwalne są dla wszystkich ludzi, a więc także przebywających w warunkach wolnościowych i stanowią dokuczliwość, za którą Skarb Państwa nie ponosi odpowiedzialności. Natomiast co do stanu części sanitarnej celi, nawet jeśli przyjąć by, że był on zły, stwierdzić należy, iż nie narusza to godności osobistej powoda, zwłaszcza że osadzeni mają do dyspozycji stosowne środki czystości i sami są odpowiedzialni za porządek. Sąd zdaje sobie sprawę, iż pomieszczenia w zakładach karnych nie są w idealnym stanie technicznym i powód mógł czuć przemijający dyskomfort, jednak w ocenie Sądu uchybienia te nie naruszają jego dóbr osobistych. Zwrócić należy uwagę, iż z akt sprawy wynika, że cele powoda były ogrzewane, wyposażone w dostęp do ciepłej wody oraz sprzęt kwaterunkowy zapewniający osadzonemu odpowiednie warunki bytowe. Powód miał zapewnione odpowiednie warunki do spania i zaspokajania potrzeb higienicznych, otoczony był przez pozwanego prawidłową opieką medyczną oraz dostarczane mu były środki czystości oraz ubrania. Z akt sprawy nie wynika, by powód sygnalizował w czasie odbywania przez niego kary jakiegokolwiek naruszenia jego praw w tym zakresie. Opisywane przez powoda niewłaściwe w jego ocenie warunki odbywania kary stanowią, zdaniem Sądu, wyłącznie jego osobiste odczucie. Niższy standard celi niż oczekiwał tego powód nie daje podstaw do przyjęcia naruszenia dobra osobistego osoby pozbawionej wolności.

Z kolei w zakresie zarzutu dotyczącego monitoringu podczas czynności przeszukania, wskazać należy, iż zgodnie z art. 73a § 1 kkw zakłady karne mogą być monitorowane przez wewnętrzny system urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk, w tym przez system telewizji przemysłowej. Jedynie w przypadku celi mieszkalnej przeznaczonej do celów sanitarno-higienicznych oraz w łazienkach obraz z kamer przekazywany winien być w sposób uniemożliwiający ukazywanie intymnych części ciała osadzonego oraz wykonywanych przez niego czynności fizjologicznych (art. 73a § 5 kkw, art. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 października 2009 r. w sprawie rodzaju urządzeń i środków technicznych służących do przekazywania, odtwarzania i utrwalania obrazu lub dźwięku z monitoringu w zakładach karnych). Stosowanie w zakładzie karnym monitoringu ma na celu przede wszystkim zapewnienie porządku i zwiększenie bezpieczeństwa osadzonych. Powód wskazywał co prawda na swoje obawy co do możliwości ujawnienia nagrania z czynności przeszukania, natomiast sama obawa nie stanowi o bezprawności pozwanego. Za taką bezprawność uchodzić będzie dopiero niezabezpieczenie nagrań przed jego posiadaniem przez osoby nieuprawnione, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Wobec powyższego również ta argumentacja nie zasługiwała na uwzględnienie. Nie znajduje również podstaw uwzględnienie zarzutu powoda, iż kontrola osobista odbywa się przy niezamkniętych drzwiach, skoro podczas kontroli był on częściowo ubrany, a drzwi wychodzą jedynie na korytarz, po którym poruszają się przede wszystkim inni funkcjonariusze. Sam sposób przeprowadzania kontroli powoda po odbytych widzeniach był zgodny z § 68 pt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2016 r. w sprawie sposobu ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej (Dz. U. 2016 poz. 1804).

Pozwany areszt nie posiada zadaszania na części przeznaczonej do spacerów osadzonych. Wytyczne nr 2/2013 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 04.06.2013 roku w sprawie wymagań dla zabezpieczeń techniczno-ochronnych w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej przewidują co prawda, że każdy plac spacerowy powinien posiadać zadaszane miejsce umożliwiające schronienie się osadzonych przed opadami atmosferycznymi,

jednak wymogi te nie obowiązywały w chwili powstawania obiektu w 2003 r. Wytyczne (mające charakter zaleceń) nie powodują zaś obowiązku natychmiastowego wdrożenia zmian, a co najwyżej uwzględnienia przy budowie nowych oraz adaptacji i przebudowie jednostek organizacyjnych Służby Więziennej. Dlatego też w tym zakresie nie zachodzi po stronie pozwanego bezprawność. Wskazać także należy, iż osadzeni mogli zawsze odmówić odbycia spaceru w przypadku złej pogody. Powód nie wykazał w tym zakresie także szkody, a ponadto obecnie znajduje się już na oddziale, w którym takie zadanie nad częścią spacerową się znajduje.

Powód nie wykazał także, że w pozwanej jednostce nie zostały zachowane warunki poszanowania prywatności w zakresie stanu zdrowia.

Na gruncie kodeksu karnego wykonawczego (art. 115 i art. 102 pkt 1) skazanym należy zapewnić opiekę lekarską w placówkach służby zdrowia w zakładach karnych, a razie potrzeby - w placówkach poza tymi zakładami. Zadaniem więziennej służby zdrowia zapewnianie niezbędnej, standardowej opieki. Sposób zorganizowania winien przy tym zapewniać warunki prywatności podczas przeprowadzania wizyt lekarskich.

Niewątpliwie prawo do prywatności należy do kluczowych dóbr osobistych jednostki, chociaż nie zostało wprost wymienione w przepisie art. 23 kc. Składnikiem i pochodną tego prawa jest niejawnosc: danych adresowych człowieka, informacji o jego stanie zdrowia i realiach życia rodzinnego, intymnych szczegółów dotyczących sfery erotycznej itd. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 13 września 2017 r., I ACa 236/17, Legalis nr 1683534).

W ocenie Sądu twierdzenia powoda w zakresie niewłaściwego przeprowadzania badań wynikają jedynie z rozstrzygnięcia sprawy świadka P. T.. Twierdzenia te przy tym nie znajdują potwierdzenia w zeznaniach pracującej w pozwanej jednostce pielęgniarki, której Sąd dał w całości wiarę. Świadcowie zgłoszeni przez powoda Ł. T. oraz P. T. przedstawili w tym zakresie na tyle ogólne informacje, że należało przyjąć, że miały jedynie potwierdzić wersję powoda, zwłaszcza że świadkowie ci przyznali, że nie byli obecni przy badaniu powoda (świadek Ł. T. był na korytarzu, a świadek P. T. w ogóle nie był obecny). Jednakże nawet jeśli przyjąć by wersję powoda o otwartych drzwiach w czasie badania, to ani z jego zeznań, ani ze zgłoszonych przez niego świadków nie wynika, że w czasie badań zostały ujawnione innym osadzonym takie dane o stanie zdrowia powoda lub inne dane, które narażałyby go później na złe traktowanie przez współosadzonych. Powód nie odczuł żadnych negatywnych skutków badań lekarskich przy uchylonych drzwiach, w szczególności nie zmienił się sposób traktowania powoda przez pozostałych więźniów. Tym samym brak jest szkody po stronie powoda, co nie pozwala na przyjęcie odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego aresztu. Dlatego też powództwo nie zasługuje w tym zakresie na uwzględnienie.

W konsekwencji należało przyjąć, że warunki odbywania kary pozbawienia wolności, w pozwanej jednostce odpowiadały obowiązującym przepisom, zaś opisywane w pozwie okoliczności w tym zakresie mają charakter subiektywnych ocen powoda. Trzeba również dostrzec, że powód trafił do Aresztu Śledczego w P. w związku ze skazaniem go na karę pozbawienia wolności. Oczywistym zaś jest, że kara jest środkiem dolegliwym i skutkującym znaczącymi ograniczeniami w sferze funkcjonowania skazanego, również w zakresie warunków pobytu w jednostce, w której odbywa karę. Subiektywne odczucie w tym zakresie nie mogą być podstawą do skutecznego sformułowania zarzutów co do bezprawności działania organów państwa prowadzących jednostkę penitencjarną, o ile oczywiście obiektywnie panujące tam warunki nie naruszają przepisów prawa i przeciętnego poczucia sprawiedliwości.

Analizując powyższe ustalenia Sąd doszedł do wniosku, że powód nie wykazał naruszenia dóbr osobistych. Warunki, w jakich powód odbywał karę pozbawienia wolności, odpowiadały obowiązującym przepisom i nie uwłaczały ludzkiej godności.

W konsekwencji Sąd powództwo oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5.417,00 zł, na którą składa koszt zastępstwa procesowego pozwanego ustalony na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 265). W ocenie Sądu po stronie powoda nie

zachodzą okoliczności uzasadniające nieobciążanie go kosztami procesu. Powód obecnie jest już na wolności i posiada wysokie możliwości w zakresie zarobkowania.

SSO Alina Gąsior

ZARZĄDZENIE

1. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.

SSO Alina Gąsior